

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa W. W. , D. P. W. i C. W.,
przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa w W.
Oddziałowi Terenowemu w O.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 lutego 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanego koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w O. oddalił powództwo W.W. , D. W. i C. W. o zasądzenie od pozwanego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Oddziału Terenowego w O. kwoty 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu części świadczenia bezpodstawnie spełnionego na rzecz pozwanego, Wyrokiem z dnia 21 lutego 2019 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powodów od tego orzeczenia.

W związku ze skargą kasacyjną powodów od opisanego wyroku Sądu Apelacyjnego należy przypomnieć, że skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Powodowie oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przyczynie objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Według skarżących, w przedmiotowej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące dopuszczalności możliwości dalszego stosowania miernika naturalnego (jako innego niż pieniądz miernika wartości) połączonego z rozłożeniem tak przeliczonej należności na raty w sytuacji postawienia w stan wymagalności całej niezapłaconej części ceny.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy;

przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Przedstawione przez skarżących zagadnienie nie spełnia przytoczonych wyżej wymagań. Skarżący nie tylko nie zawarli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pogłębionego wyvodu jurydycznego dotyczącego wskazanej kwestii, lecz przede wszystkim nie wskazali przepisów, których wykładni ma dotyczyć przedstawione zagadnienie. Podkreślić w tym kontekście należy, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 549/17; i z dnia 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 536/17 - nie publ.). We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołali zaś wyłącznie przepis art. 31 ust. 1a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (w brzmieniu obowiązującym w dniu 5 listopada 2007 r. tj. w dacie zawarcia spornej umowy pomiędzy powodami i poprzednikiem prawnym pozwanego Agencją Nieruchomości Rolnych w W. Oddziałem Terenowym w O.), który stanowił, że przy rozłożeniu spłaty na raty Agencja stosuje oprocentowanie, chyba że należność została ustalona w umowie według miernika innego niż pieniądz. Według skarżących, z przepisu tego wynikać mają podstawy do zrównania w zakresie funkcji oprocentowania (odsetek) z przeliczeniem ceny na miernik naturalny, co jednak samo w sobie nie stanowi dostatecznego uzasadnienia zgłoszonej wątpliwości. Skarżący nie przedstawili natomiast we wniosku żadnej argumentacji prawnej na tle art. 358¹ § 2 k.c., który to przepis stwarza stronom możliwość zamieszczania w zawieranych umowach tzw. klauzul waloryzacyjnych, czy też na tle art. 353¹ k.c., w kontekście dopuszczalności kwestionowanych przez nich postanowień umownych skutkujących zastosowaniem klauzuli waloryzacji według miernika naturalnego także do podlegającej jednorazowej zapłacie w związku ze zbyciem przez kupujących całości lub części

nieruchomości lub udziałów w tej nieruchomości niespłaconej części ceny sprzedaży. Jedynie fragmentaryczne uzasadnienie zasygnalizowanego problemu, w szczególności skonfrontowane z przeprowadzoną przez Sąd Apelacyjną w motywach zaskarżonego wyroku wnikliwą oceną prawną kwestionowanych postanowień umowy na tle uregulowań art. 65 k.c., art. 353¹ k.c. i art. 358¹ § 2 k.c., nie pozwala na przyjęcie, że w sprawie występuje omawiana przesłanka przyjęcia skargi do rozpoznania.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.).